Pekka Vuorinen

Eduskunnan talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Viite: Jatkokirjelmä UJ 34/2022 vp - U 57/2021 vp Lausuntopyyntö 1.12.2022

Rakennusteollisuus RT:n lausunto valtioneuvoston U-jatkokirjelmään eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismista (CBAM)

Rakennusteollisuus RT ry (RT) kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston U-jatkokirjelmään. Huomioituaan komission ehdotuksessa tapahtuneen myönteisenkin kehityksen RT kuitenkin vielä viittaa jo aiemmin antamaansa lausuntoon U 57/2021 vp *Valtioneuvoston kirjelmästä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hiilirajamekanismista (hiilirajamekanismi, CBAM)*. Siinä RT toteaa seuraavaa:

- RT näkee myönteisenä komission asetusluonnoksen hiilirajamekanismista (CBAM) keskeisenä mahdollisuutena ohjata hiilidioksidipäästöjä maailmanlaajuisesti ja samalla tasata hiilipäästöjen kustannuksia EU:n ja EU:n ulkopuolisten toimittajien välillä.
- Osana eurooppalaista sementtiteollisuutta myös suomalainen sementtiteollisuus altistuu hiilivuodolle, joka pahenee EU:n lisätessä ilmastotavoitteitaan. CBAM on näin ollen välttämätön, jotta kolmansia maita voidaan kannustaa varmistamaan, että niiden tuottajat noudattavat samanlaisia hiilidioksidipäästöjen vähentämisvaatimuksia kuin EU:n tuottajille asetetut vaatimukset. Näin tuotteet olisivat ympäristönsuojelun tasoltaan vertailukelpoisia.
- RT katsoo, että CBAM-asetusluonnosta on vielä parannettava, jotta hiilidioksidikustannukset voidaan tehokkaasti tasata EU:n ja EU:n ulkopuolisten toimittajien välillä. Erityisesti joitakin komission ehdotusten keskeisiä tekijöitä on parannettava seuraavasti:
    - on varmistettava hiilidioksidikustannusten täysimääräinen tasaaminen heijastamalla tiukasti EU:n toimittajien hiilipäästöjen kustannuksia;
    - on kehitettävä läpinäkyvä ja uskottava seuranta- ja raportointijärjestelmä sisäisten päästöjen mittaamiseksi ja kiertämisen välttämiseksi;
    - on otettava huomioon epäsuorat päästöt (sähkö) ja liikenteen päästöt EU:n tuottajien hiilidioksidikustannusten rakennetta kuvastaen;

Rakennusteollisuus RT ry Y-tunnus 0215303-5 puh. 09 12991
etunimi.sukunimi@rakennusteollisuus.fi www.rakennusteollisuus.fi PL 381 (Eteläranta 10) 00131 Helsinki

- on sisällytettävä EU:n vientiä varten ratkaisu, jolla vältetään tilanne, jossa CBAM johtaisi Euroopan teollisuuden vähäisempään pääsyyn vientimarkkinoille, mikä taasen vaikuttaisi negatiivisesti maailmanlaajuisiin hiilidioksidipäästöihin;
- tulee varmistaa, että CBAM otetaan käyttöön mahdollisimman pian, jotta voidaan lieventää hiilivuodon riskiä, joka kasvaa kasvavan tuonnin, tuontiliiketoiminnan muuttuvien mallien ja hiilidioksidihinnan jyrkän nousun paineessa.

Lausunnossaan RT lisäksi katsoo välttämättömäksi varmistaa, että CBAM tasoittaa tehokkaasti EU:n ja EU:n ulkopuolisten toimittajien välisiä hiilidioksidikustannuksia ennen kuin ilmaisjakoa poistetaan asteittain. CBAM:n olisi tultava voimaan etuajassa, eikä päästökauppajärjestelmän ilmaisjakoa pitäisi asteittain lakkauttaa ennen kuin CBAM tasaa hiilidioksidikustannukset. CBAM:n soveltamisalan olisi oltava riittävän laaja, jotta vältetään markkinoiden vääristyminen. CBAM:stä saatavilla tuloilla olisi tuettava energiaintensiivisen teollisuuden hiilestä irtautumista.

RT lopuksi kiittää Valtioneuvostoa erinomaisesti laadituista muistioista ja toivoo jatkossakin tulevan kutsutuksi hiilirajamekanismin kehittämiseen liittyviin kuulemisiin.

Kunnioittavasti

Rakennusteollisuus RT ry

Aleksi Randell
toimitusjohtaja